

15.12.2025

Finlex

Dnro 1547/03.04.04.04.10/2024

Asia

Kunnallisvalitus

Valittaja

Unto Ylitalo

Päätös, josta valitetaan

Korpelan Voima kuntayhtymän yhtymävaltuusto 27.9.2024 § 16

Yhtymävaltuusto on päättänyt:

1. hyväksyä hallintosääntöön ehdotetut tarkennukset, lisäykset ja poistot sekä kokouksessa ehdotetun muutoksen;
2. vahvistaa, että hallintosäännön päivitys tulee voimaan 27.9.2024; sekä
3. valtuuttanut hallinto- ja talousjohtajan tekemään teknisluontoisia korjauksia.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Yhtymävaltuuston päätös on kumottava.

Korpelan Voima kuntayhtymä on velvoitettava korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut 500 eurolla korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskorkeineen.

Perustelut

Yhtymävaltuusto on päivittänyt kuntayhtymän hallintosäännön, ja muun ohella hyväksynyt hallintosääntöön uuden 33 §:n, jonka mukaan: ”Henkilö voidaan ottaa virkaan ilman julkista hakumenettelyä sellaiseen virkasuhteeseen, johon henkilö on tarkoituksenmukaista ottaa hänen palvelussuhteestaan koskevien uudelleen järjestelyjen vuoksi.”

Määräys on kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 4 §:n

vastainen. Virkaan ottaminen ilman julkista hakumenettelyä tarkoituksenmukaisuusperusteilla on lainvastaista.

Lisäksi hallintosäännön uusissa pykälissä on virheellisesti viitattu lakeihin, joiden nimi on muuttunut taikka pykälissä viitataan väärin lakeihin.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Yhtymähallitus on lausunnossaan esittänyt valittajan vaatimusten hylkäämistä ja vaatinut, että hallinto-oikeus velvoittaa valittajan korvaamaan kuntayhtymän oikeudenkäyntikulut korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskorkoineen kuukauden kuluttua hallinto-oikeuden tuomiosta lukien.

Kuntayhtymän hallintosäännön 33 §:n tarkoitus on ennen kaikkea turvata palvelussuhteen jatkuvuus tilanteissa, joissa toistaiseksi voimassa olevassa palvelussuhteessa olevan henkilön tehtäväkuvaan tulee sisällyttää mahdollisuus julkisen vallan käytölle. Hallintosääntöön sisällytetyn asiakohdan oikeellisuutta ja laillisuutta arvioitaessa on oleellista, että kyseessä ovat olemassa olevaa palvelussuhdetta koskevat uudelleen järjestelyt, joiden yhteydessä palvelussuhteessa olevan henkilön tehtäväkuvaan tulee tarve julkisen vallan käytölle. Tällainen tilanne voi tulla kyseeseen esimerkiksi silloin, kun toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa olevan henkilön tehtäväkuvaan sisällytetään julkisen vallan käytöksi tulkittavaa hallintoasioiden valmistelua. Kuntayhtymä on laatinut hallintosääntönsä uutena sisällytetyn 33 §:n Kuntaliiton malliohjesäännön mukaisesti.

Valittaja on antanut vastineen.

Merkintä

Hallinto-oikeus on 19.11.2024 antamallaan välipäätöksellä numero 1606/2024 valittajan vaatimuksesta kieltänyt ja keskeyttänyt yhtymävaltuuston päätöksen täytäntöönpanon siihen saakka, kunnes valitus on hallinto-oikeudessa ratkaistu tai kunnes toisin määrätään.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Hallinto-oikeus, valituksen enemmälti hyläten, kumoaa yhtymävaltuuston päätöksen hyväksytyn hallintosäännön 33 §:n osalta.

2. Hallinto-oikeus, vaatimuksen enemmälti hyläten, velvoittaa kuntayhtymän korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut 200 eurolla viivästyskorkoineen. Viivästyskorko määräytyy korkolain 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaisesti siitä lähtien, kun kuukausi on kulunut päivästä, jona päätös on ollut oikeudenkäynnin osapuolten saatavissa.

Hallinto-oikeus hylkää kuntayhtymän oikeudenkäyntikuluvaatimuksen.

Perustelut

1. Pääasia

Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain (viranhaltijalaki) 4 §:n 1 momentin mukaan virkasuhteeseen ottaminen edellyttää julkista hakumenettelyä, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Saman pykälän 3 momentin mukaan virkasuhteeseen voidaan 1 momentista poiketen ottaa ilman hakumenettelyä, kun kysymyksessä on sijaiseksi tai avoinna olevaan virkasuhteeseen ottaminen määräajaksi, taloudellisista ja tuotannollista syistä irtisanotun viranhaltijan ottaminen toiseen virkasuhteeseen, 22 §:ssä tarkoitettu virkasuhteen tarjoaminen osa-aikaiselle viranhaltijalle, 24 §:ssä tarkoitettu tai muussa laissa säädetty viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen, muun työnantajan palveluksessa olevan henkilön ottaminen virkasuhteeseen lain tai sopimuksen nojalla tapahtuvan toiminnan siirtämisen yhteydessä taikka muu näihin rinnastettava hallintosäännössä määrätty peruste.

Yhtymävaltuusto on valituksenalaisella päätöksellä päivittänyt Korpelan Voima kuntayhtymän hallintosääntöä. Hallintosääntöön on uutena määräyksenä otettu 33 §, joka koskee virkaan ottamista palvelussuhdetta koskevien uudelleenjärjestelyjen vuoksi. Määräyksen mukaan henkilö voidaan ottaa virkaan ilman julkista hakumenettelyä sellaiseen virkasuhteeseen, johon henkilö on tarkoituksenmukaista ottaa hänen palvelussuhdettaan koskevien uudelleenjärjestelyjen vuoksi.

Hallinto-oikeus toteaa, että lähtökohta kunnalliseen virkasuhteeseen otettaessa on viranhaltijalain 4 §:n 1 momentissa tarkoitettu julkinen hakumenettely. Se on yksi julkisen hallinnon perusteisiin liittyvä olennainen seikka, jonka tavoitteena on turvata hallinnon uskottavuutta, oikeudenmukaisuutta, tasapuolisuutta ja parhaan mahdollisen henkilöstön saamista julkishallinnon palvelukseen.

Pääsäännöstä poiketen julkista hakumenettelyä ei tarvitse käyttää tilanteissa, joista säädetään viranhaltijalain 4 §:n 3 momentissa. Poikkeustilanteita koskeva luettelo ei ole tyhjentävä, mikä ilmenee lain sanamuodon lisäksi siitä, että hallituksen esityksen viranhaltijalaiksi (HE 196/2002 vp) yksityiskohtaisten perusteluiden mukaan laissa on säädetty tavanmukaisimmista tilanteista, joissa hakumenettelyä ei edellytettäisi. Lisäksi on erikseen säädetty kunnan mahdollisuudesta määrätä poikkeusperusteista hallintosäännössä.

Ratkaistavana on nyt se, onko kuntayhtymän hallintosääntöön otettu peruste rinnastettavissa viranhaltijalaissa mainittuihin perusteisiin.

Oikeuskirjallisuudessa on katsottu, että viranhaltijalain poikkeussäännökset perustuvat yhtäältä kiiretilanteiden edellyttämään joustamisen tarpeeseen rekrytoitaessa tilapäisesti henkilöstöä tai palvelussuhteen jatkuvuuteen. Nämä

tilanteet ovat poikkeuksia pääsäännöstä, minkä vuoksi niitä on tulkittava suppeasti.

Hallintosäännön nyt kysymyksessä oleva määräys ei ole rinnastettavissa poikkeukseen, joka johtuu sijaiseksi tai avoinna olevaan virkasuhteeseen määrääjäksi ottamisesta. Tämän jälkeen on arvioitava, onko tilanne rinnastettavissa siihen poikkeustilanteiden kokonaisuuteen, jossa on mainittu osa-aikaisen viranhaltijan palkkaaminen kokoaikaisesti, viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen tai toisen työnantajan palveluksessa olevan ottaminen virkasuhteeseen määrätyssä tilanteessa.

Hallinto-oikeus katsoo, että kunnan tai kuntayhtymän toiminnan uudelleenjärjestelystä aiheutuva tarve sisällyttää jo palvelussuhteessa olevien työntekijöiden tehtäviin virkasuhdetta edellyttävää julkisen vallan käyttöä, voisi työntekijöiden palvelussuhteen jatkuvuuden näkökulmasta puoltaa sitä, että tällaisessa tilanteessa julkisesta hakumenettelystä voitaisiin poiketa. Toisaalta työntekijän työtehtävien uudelleen järjestelyssä ei voida katsoa olevan laissa mainittuihin perusteisiin rinnastuvalla tavalla välittömästi kyse työntekijän palvelussuhteen jatkuvuuden turvaamisesta.

Hallinto-oikeus toteaa lisäksi, että lakiin on sen esitöiden mukaan ollut tarkoituksenmukaista ottaa tavanmukaisimmat tilanteet. Nyt kysymyksessä olevaa tilannetta, jossa työtehtäviä järjestellään kuntayhtymän sisällä uudelleen, ei voida pitää epätavanmukaisena vaan pikemminkin usein toistuvana. Julkisesta hakumenettelystä poikkeaminen palvelussuhdetta koskevien uudelleen järjestelyiden vuoksi voisi tulla kyseeseen varsin monen kaltaisissa tilanteissa ja johtaa jopa siihen, että virkasuhteeseen ottaminen ilman julkista hakumenettelyä muodostuisi tavanomaiseksi käytännöksi.

Julkisen hakumenettelyn tavoitteena on turvata myös hallinnon uskottavuutta ja tasapuolisuutta. Julkinen hakumenettely antaa kaikille virasta kiinnostuneille mahdollisuuden kilpailla tehtävästä yhdenvertaiselta pohjalta avoimessa menettelyssä, jossa kaikkien hakijoiden ansioita verrataan keskenään perustuslain 125 §:n mukaisesti.

Virantäyttömenettelyn avoimuuden ja kiinnostuneiden hakijoiden yhdenvertaisuuden kannalta arvioituna voidaan todeta myös, että sijaisuutta ja avoinna olevaan virkasuhteeseen määrääjäksi ottamista lukuun ottamatta laissa säädetyt poikkeusperusteet ovat sellaisia, että jo työnantajan palveluksessa virkasuhteessa oleva henkilö on tullut valituksi tehtävään avoimen hakumenettelyn ja siinä suoritettun ansiovertailun perusteella. Tätä on pidettävä julkisen hakumenettelyn kannalta olennaisena erona hallintosäännön mahdollistaman poikkeuksen ja laissa mainittujen poikkeusperusteiden välillä.

Edellä mainituilla perusteilla hallintosäännön määräys, jonka mukaan henkilö voidaan ottaa virkaan ilman julkista hakumenettelyä sellaiseen virkasuhteeseen, johon henkilö on tarkoituksenmukaista ottaa hänen palvelussuhdettaan koskevien uudelleenjärjestelyjen vuoksi, ei ole rinnastettavissa viranhaltijalain 4 §:n 3 momentissa mainittuihin perusteisiin.

Määräys on siten lainvastainen. Yhtymävaltuuston päätös on hallintosäännön 33 §:n hyväksymisen osalta kumottava.

Valittaja on myös esittänyt, että hallintosäännön uusissa pykälissä on virheellisesti viitattu vanhentuneisiin tai väriin lakeihin, mutta ei ole tarkemmin yksilöinyt valitusperustetta. Päätöstä ei ole pidettävä lainvastaisena lakiviittausten virheellisyyttä koskevan yksilöimättömän valitusperusteen vuoksi. Valitus hylätään tältä osin.

2. Oikeudenkäyntikulut

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:n 1 momentin mukaan oikeudenkäynnin osapuoli on velvollinen korvaamaan toisen osapuolen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan.

Pykälän 2 momentin mukaan korvausvelvollisuuden kohtuullisuutta arvioitaessa voidaan lisäksi ottaa huomioon asian oikeudellinen epäselvyys, osapuolten toiminta ja asian merkitys asianosaiselle.

Pykälän 3 momentin mukaan yksityinen asianosainen voidaan 1 ja 2 momentista poiketen velvoittaa korvaamaan viranomaisen oikeudenkäyntikuluja vain, jos yksityinen asianosainen on esittänyt ilmeisen perusteettoman vaatimuksen.

Kun otetaan huomioon erityisesti asiassa annettu ratkaisu, olisi kohtuutonta, jos valittaja joutuisi pitämään oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan. Valittaja, joka on itse laatinut valituksen, ei ole yksilöinyt, mitä kuluja hänelle on asiassa aiheutunut. Hallinto-oikeus katsoo, että valittajan kohtuullisina oikeudenkäyntikuluina voidaan pitää 200 euroa laillisine korkoineen.

Hallinto-oikeus katsoo, että valittaja ei ole esittänyt ilmeisen perusteetonta vaatimusta, joten Korpelan Voima kuntayhtymän oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskeva vaatimus on hylättävä.

Muut sovelletut oikeusohjeet

Kuntalaki 135 §

Päätöksestä ilmoittaminen

Korpelan Voima kuntayhtymän on viipymättä julkaistava ilmoitus tästä päätöksestä kuntalain 142 §:n mukaisesti yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä Kun (11.23).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeustuomarit Jani Ruotsalainen, Hanna Vainionpää ja Anna-Lena Bernas.

Esittelijä Antti Hartikainen

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös maksutta	Unto Ylitalo, tavallinen tiedoksianto kirjeitse
Jäljennös maksutta	Korpelan Voima kuntayhtymän yhtymähallitus Halsuan kunnanhallitus Kalajoen kaupunginhallitus Kannuksen kaupunginhallitus Kaustisen kunnanhallitus Lestijärven kunnanhallitus Sievin kunnanhallitus Toholammin kunnanhallitus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos päätöksestä valitetaan kunnan jäsenelle taikka kuntayhtymän jäsenkunnalle tai sen jäsenelle kuuluvan valitusoikeuden nojalla, valitusaika lasketaan siitä päivästä, jolloin ilmoitus päätöksestä on julkaistu kuntalain 142 §:n mukaisesti yleisessä tietoverkossa. Jos päätös on annettu asianosaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista.

Vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon kirjeitse tavallisena tiedoksiantona lähetetystä päätöksestä seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämisestä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin. Viranomaisen tietoon asiakirjan katsotaan kuitenkin tulleen kirjeen saapumispäivänä. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on vastaanotettu. Tiedoksisaantipäivän osoittaa vastaanottotodistus, saantitodistus tai tiedoksiantotodistus. Sijaistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä (sähköpostitse tai sähköisen asiointipalvelun kautta), jollei muuta näytetä. Sähköisen asiointipalvelun kautta todisteellisesti tiedoksi saadun päätöksen tiedoksisaantipäivä on päätöksen noutamispäivä asiointipalvelusta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava
- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan

puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot

- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>